

ални форми. Това е и най-бързата технология, с която местните кюмджии успяват да отговарят на голямото търсене. Най-точното им описание е направил големият сливенски историописец, автор на тритомната история на гр. Сливен - Симеон Табаков още в началото на миналия век. "Сребърните колани от плътно сребро са били тесни З пръста отдолу общити с мешин, /обикновено червен/, а дебели половин пръст. Такъв колан носели само булките."²¹ Многобройни са сведенията в българск-

ката етноложка наука, че действително те са привилегия, право и задължение само на младите невести и то в онзи период, когато са най-продуктивни като жени и най-интензивно натоварени като майки.²² Те са един от даровете, които годеницата или невестата получават от своя избранник по време на сватбените обичаи.²³ Сребърните накити (в това число и колана) на младоженка от заможно семейство в града струват около 12 000 гроша, което е много, дори и за този процъфтяващ в икономическо отношение град, и принуждава Сливенската черковна община да приеме през 1870 г. Устав за годежи и сватби в Сливен, имащ за цел да намали до минимум разточителните разходи около сватбата.²⁴ Заради големия майсторък и високохудожествена изработка Сливенските златари са търсени от много далечни места. Това поражда крилатата за времето си фраза, че "в Сливен при златарите се чака ред, като на воденица".²⁵ Фактът, че в музеината колекция има колани от всички райони на областта, говори че макар и по-скъпи, хората се стремят да ги купуват и по този начин спазват традицията и установената нормативна уредба.

Видно е, че той е знак само на омъжената жена, което допуска, че е натован с множество функции, значения и богата символика. Във всички случаи той е гаранция за здрав брак. В с. Бял кладенец има обичай след трикратното премянение на булото да го прекарват през коланите на двамата младоженци.²⁶ Явно му се